

Miltä kuntatalousvuosi 2019 näyttää?

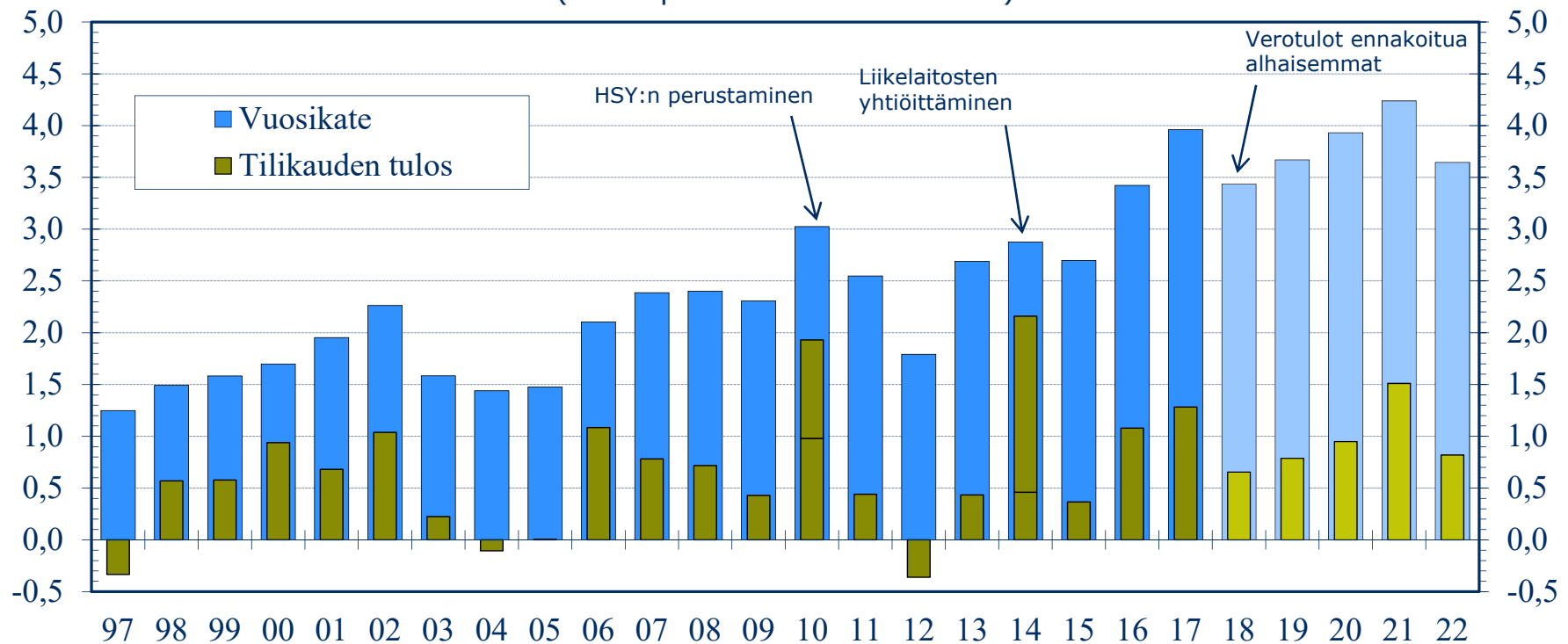
Taloustorstai

10.1.2019

Henrik Rainio, kuntatalouspäälikkö
Kuntaliitto, kuntatalousyksikkö

Kuntasektorin vuosikate sekä tilikauden tulos vuosina 1997-2022, mrd. € (arviot painelaskelman mukaan)

Vuonna 2010 tilikauden tulos sisältää HSY:n perustamisesta johtuvaa pääkaupunkiseudun kuntien saamaa kirjanpidollista myyntivoittoa noin 0,95 mrd. euroa. Vuonna 2014 kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen paransi tilikauden tulosta noin 1,7 mrd. euroa. Vuosikatteen ja tuloksen paraneminen vuonna 2021 johtuu pääosin siitä, että veroprosenttien ja yhteisöveron jako-osuuden leikkauksista huolimatta kunnille tilitetään vielä aiempien verovuosien veroja aiempien vuosien korkeampien veroprosenttien ja jako-osuuksien perusteella.

Kuntien ja kuntayhtymien tuloslaskelma vuosina 2016 – 2022,mrd €

Tuloslaskelman erä	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Toimintatulot	9,35	9,22	9,28	9,44	9,67	7,53	7,72
Toimintamenot	-37,13	-36,72	-37,36	-38,37	-39,72	-19,86	-20,40
Toimintakate	-27,78	-27,50	-28,09	-28,93	-30,05	-12,33	-12,68
Verotulot	22,10	22,55	22,60	23,87	24,62	13,86	13,57
Valtionosuudet	8,83	8,54	8,67	8,51	9,18	2,47	2,53
Rahoituserät, netto	0,27	0,37	0,26	0,22	0,18	0,24	0,22
Vuosikate	3,42	3,96	3,44	3,67	3,93	4,24	3,65
Poistot ja arvonalent.	-2,72	-2,82	-2,92	-3,02	-3,12	-2,86	-2,96
Satunnaiserät, netto	0,38	0,14	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
Tilikauden tulos	1,08	1,28	0,65	0,79	0,95	1,51	0,82
muutos-%:							
Toimintatulot	1,8	-1,4	0,6	1,8	2,4	-22,1	2,5
Toimintamenot	1,0	-1,1	1,7	2,7	3,5	-50,0	2,7
Verotulot	1,5	2,0	0,2	5,6	3,2	-43,7	-2,1
Valtionosuudet	7,2	-3,3	1,5	-1,8	7,8	-73,1	2,5

Vuonna 2017 toimintatuloja ja -menoja sekä valtionosuuksia pienentää perustoimeentulotuen laskutuksen ja maksatuksen siirto Kelalle sekä kiky-sopimus.

Talouden paraneminen vuonna 2021 johtuu pääosin siitä, että veroprosenttien ja yhteisöveron jako-osuuden leikkauksista huolimatta kunnille tilitetään vielä aiempien verovuosien veroja aiempien vuosien korkeampiin veroprosenttien ja jako-osuuksien perusteella.

Missä kuntatalous menee 2018?

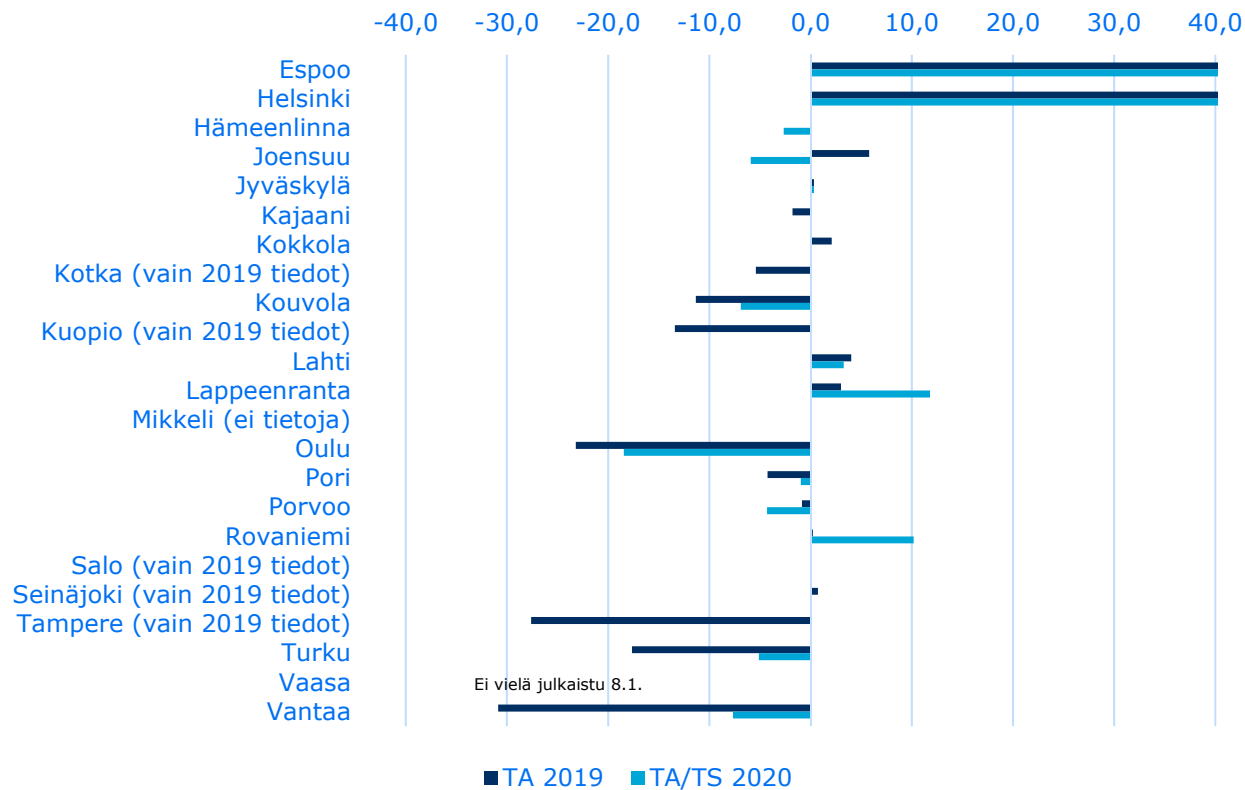
- 30.11. Tilastokeskus julkaisi tammi-syyskuun (Q3) otokseen pohjautuvat kuntataloustilastot

Kuntatalouden kehitysarvio kuntatalousohjelman mukaan					Kuntatalous neljännesvuosittain-tilasto, otos tammi-syyskuu				
Kunnat ja kuntayhtymät					Kunnat neljännesvuosittain				
	2016	2017	2018	Muutos-% ed. vuodesta		2018 3Q	Muutos-% ed. Q3 verrattuna		
Mrd. euroa									
Toimintatulot	9,4	9,2	9,3			8,4	0,5 %		
Toimintamenot	37,1	36,7	37,4			30,4	2,4 %		
Toimintakate	-27,8	-27,5	-28,1	2,1 %		-21,9	3,3 %		
Verotulot	22,1	22,5	22,6	0,2 %		18,0	3,1 %		
Valtionosuudet	8,8	8,5	8,7			6,6	-0,2 %		
Rahoituserät, netto	0,3	0,4	0,3			0,3	-4,4 %		
Vuosikate	3,4	4,0	3,4	-13,2 %		3,1	-6,3 %		
Poistot	-2,7	-2,8	-2,9			1,5			
Tilikauden tulos	1,1	1,3	0,7	-48,9 %		1,5	-17,4 %		
Lainakanta	18,1	18,4	19,2	4,1 %		15,7	3,8		

Yhteenveto: Tilanne on huolestuttava

- **Kuntien** toimintamenot kasvaneet odotettua enemmän (tammi-syyskuu 2018, +2,4 %).
- Kuntien lainakanta reippaassa kasvussa jo nyt.
- Loppuvuonna 2018 verotulojen notkahdus. Lopullinen kertymä **-0,5 %**.
- **Kuntayhtymien** toimintakulut ja lainakanta kovassa kasvussa.
- Vuonna 2018 **kuntatalouden** tilikauden tulos tulee heikkenemään rajusti edellisen vuoden hyvistä lukemista (1,3 mrd. euroa). Kuntatalousohjelmassa ennakoitiin puolittumista. Siitäkin jäädään reippaasti. Näillä näkymin oikeampi taso noin 0,2-0,3 mrd.
- Positiivista tulosta tekevien kuntien joukko on hyvin kapea.
- Ennakkotilastot vuoden 2018 tilanteesta saadaan 13.2.2019.

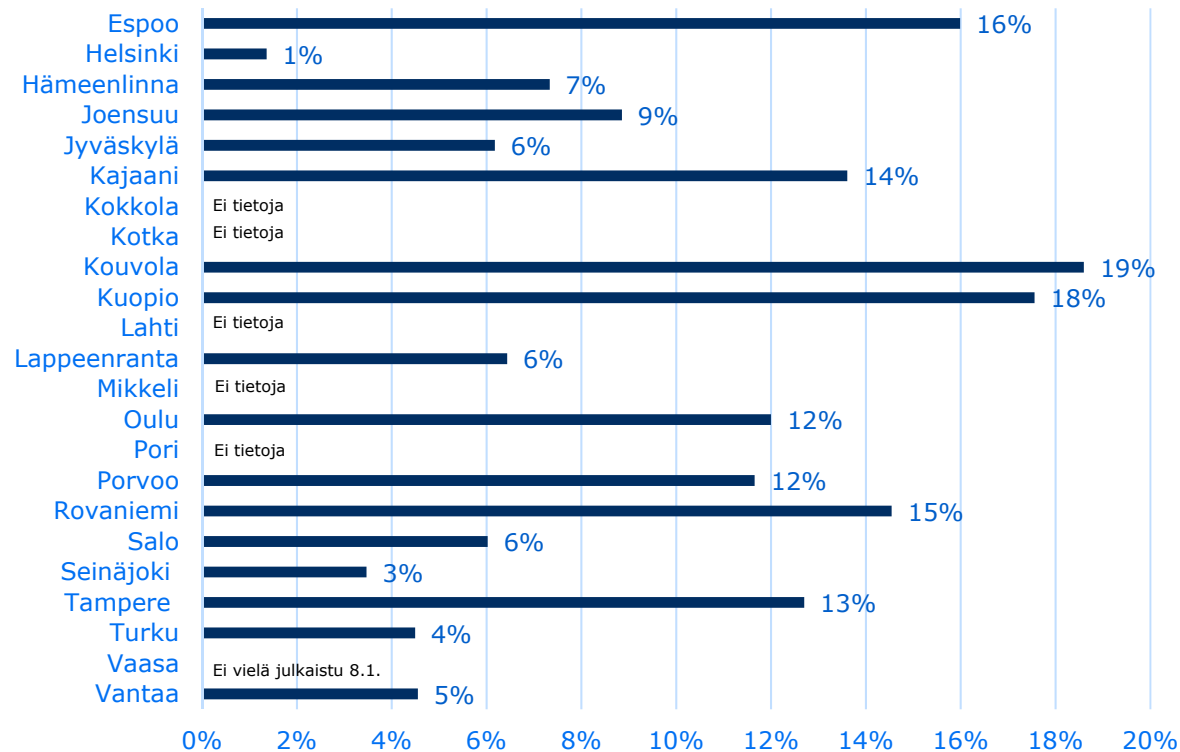
Tilikauden yli/alijäämä (milj. €)

Tilikauden yli/alijäämä
(milj. €)

Kunta	TA 2019	TA/TS 2020
Helsinki	285	256
Espoo	54,6	73,4
Joensuu	5,8	-5,9
Lahti	4	3,3
Lappeenranta	3	11,8
Kokkola	2,1	0
Seinäjoki	0,7	
Jyväskylä	0,3	0,3
Rovaniemi	0,2	10,2
Hämeenlinna	0,1	-2,6
Salo	0	
Porvoo	-0,8	-4,3
Kajaani	-1,8	0
Pori	-4,2	-1
Kotka	-5,4	
Kouvola	-11,3	0,0
Kuopio	-13,4	
Turku	-17,6	-5,1
Oulu	-23,2	-18,4
Tampere	-27,6	-7,7
Vantaa	-30,9	

Lainakanta, arvoitu kasvuprosentti 2018-2019

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksuja

(Prosenttia maksun perusteena olevasta palkasta)

MAKSU/VUOSI	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*
Sairausvakuutusmaksu	2,12	1,08	0,86	0,77	1,32	1,31
Työttömyysvakuutusmaksu	3,90 ^{a)}	3,30 ^{b)}	2,60 ^{c)}	2,05 ^{d)}	2,05 ^{d)}	1,80 ^{d)}
Kevan jäsenyhteisön eläkemaksu (keskim.)	23,21	21,95	21,60	21,20	20,80 ^{g)}	20,35 ^{g)}
- palkkaperusteinen maksuosa/työnantajan osuus palkka-perusteisesta eläkemaksusta (sis. työkyvyttömyyseläkemaksun) ^{e)}	17,10	17,05	16,75	17,25	16,85	16,85
- varhaiseläkemenoperusteinen maksu ^{f)}	0,90	0,90	1,00			
- eläkemenerusteinen maksuosa ^{g)}	5,21	4,00	3,85	3,95	3,95	3,50
Kuntien ja maakuntien tasausmaksu ^{g)}	-	-	-	-	-	-
Valtion eläkejärjestelmän kuntasektorin maksu	18,35	16,99	16,88	16,90	16,50	16,50
MUUT (keskimäärin)	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
Työnantajan maksut (keskim.)	29,44	26,53	25,29	24,29	24,44	23,78
Maksumuutos, %-yksikköä ed. vuodesta	0,12	-2,91	-1,25	-1,00	+0,15	-0,66
Vakuutetun eläkemaksu (alle 53 v. tai yli 62 v.)	5,70	6,15	6,35	6,75	7,15	7,15
Vakuutetun eläkemaksu (53-62 v.)	7,20	7,65	7,85	8,25	8,65	8,65

^{a)} 1,00 % palkkasumman ensimmäiseen 2 044 500 euroon asti

^{b)} 0,80 % palkkasumman ensimmäiseen 2 059 500 euroon asti

^{c)} 0,65 % palkkasumman ensimmäiseen 2 083 500 euroon asti

^{d)} Palkkasummarajan ylittävältä osalta

^{e)} Vuodesta 2019 palkkaperusteinen eläkemaksu on kokonaiseläkemaksu, joka sisältää työnantajan ja työntekijän eläkemaksun sekä uuden työkyvyttömyyseläkemaksun. **Taulukossa km. työnantajan osuus.**

^{f)} Varhe poistuu 2019. Sen korvaa uusi jäsenyhteisökohtaisesti vaihteleva työkyvyttömyyseläkemaksu, joka peritään osana palkkaperusteista maksua.

^{g)} Eläkemenerusteinen maksu voimassa vuoden 2020 loppuun asti.

^{g)} Sote- ja maku-uudistukseen liittyen kunnille ja maakunnille esitetään uutta tasausmaksua, joka ei riipu palkkasummasta. Vuonna 2021 maksuennuste 3,50 prosenttia koko eläkejärjestelmän palkkasummasta.

Kevan jäsenyhteisön eläkemaksut, prosenttia palkoista

	2019	2020*	2021*
<i>Työansiopohjainen eläkemaksu (kaikilla jäsenyhteisöillä sama)</i>	23,50	23,60	23,60
<i>Työkyvyttömyyseläkemaksu keskimäärin (jäsenkohtainen)</i>	0,90	0,80	0,80
<i>Palkkaperusteinen eläkemaksu yhteensä</i>	24,40	24,40	24,40
<i>Palkkaperusteiseen maksuun sisältyy työntekijän eläkemaksu:</i>			
<i>Alle 53-v. ja yli 62-v.</i>	6,75	7,15	7,15
<i>53-62-vuotiailla</i>	8,25	8,65	8,65
<i>Työntekijän maksu keskimäärin</i>	7,15	7,55	7,55
<i>Eläkemenoperusteinen maksu (tasausmaksu), keskimäärin</i>	3,95	3,95	3,50
<i>Eläkemaksut yhteensä (ml. eläkemenoperusteinen maksu)</i>	28,35	28,35	27,90

Kiitos!

Henrik Rainio
Kuntatalouspäälikkö, kuntatalous
Kuntatalous
Suomen Kuntaliitto ry
Toinen linja 14, 00530 Helsinki
+ 358 50 596 9635
henrik.rainio@kuntaliitto.fi

